

Cíle PVOS na státním území

Jak již bylo zmíněno dříve, československá PVOS byla spolu s protivzdušnou obranou sousedních států součástí společné obranné linie Varšavské smlouvy pro možné narušení vzdušného prostoru tzv. východního bloku.

Cílem bylo tedy odrazit případný útok nepřítele vedený ze západního směru a chráněna měla být především města Bratislava, Ostrava, Brno a Praha jakožto nejdůležitější místa pro chod státu.

Avšak v případech, kdy nebyl veden přímý útok, měla PVOS za úkol zhatit pokusy o průzkum státního území. Právě pro eliminaci průzkumu se využívaly prostředky stíhacího letectva, které byly nasazeny zejména na západní hranici.

Samotná reorganizační stránka

Hned v roce 1955 došlo ke změně otevřených názvů útvarů a zároveň v roce 1957 k začleňování do větších svazků, respektive brigád. Tato změna byla však následovaná velkou reorganizací v roce 1958, kdy bylo hlavním cílem zvýšit úroveň bojovosti ČSLA na úkor počtu jejích příslušníků. Právě zde můžeme vidět počátek změny statusu příslušníků PVOS na status příslušníků kvalitní, a především speciální části armády, jež se postupem času již od 50. let stala něčím tajným a hlídaným. I samotné umístění raketové techniky a informace o ní se považovaly za „přísně tajné zvláštní důležitosti“. V této souvislosti je 1. 10. 1960 jmenován po povýšení již podplukovník Geisler do funkce zástupce náčelníka štábu pro utajení.

S reorganizací jednotlivých útvarů přichází rovněž „tzv. raketizace“*. Změna na raketové prostředky byla vedena ze západu z důvodu existence Prahy jakožto prvotního cíle a také z důvodu, že nepřítel by prováděl útok především z tohoto směru (směry Bayreuth a Karlsruhe–Praha–Ostrava). Tato stránka reorganizace byla dokončena v roce 1961, kdy se stíhací letectvo oddělilo od velitelství PVOS, a tak velitelství 7. armády protivzdušné obrany státu zůstalo osamocené v Praze.

V roce 1961 také začíná přeškolení důstojnického sboru na novou techniku a zároveň dochází vlivem míry utajení této části armády k výběru jen prověřených občanů. Tento výběr proto vedl k značným personálním problémům. V souvislosti s tím se také zavádí povinnost naprosté mlčenlivosti vojáků, a to i před jejich nejbližšími kolegy a rodinami. Samotné přeškolení bylo prováděno na Technickém učilišti ve slovenském Liptovském Mikuláši.

Státní území bylo rozděleno mezi 2. a 3. sbor PVOS, kde třetí sbor zodpovídal za západní část a 2. za východní včetně Slovenska. Mezi Slavonicemi na jihu a Králíky na severu vedla pomyslná linie zodpovědnosti jednotlivých sborů, později divizí PVOS.

Významným rokem je rok 1976, kdy došlo k rozsáhlé reorganizaci celé PVOS. 7. armáda se přeměnila na Velitelství protivzdušné obrany státu. Zároveň v roce 1977 došlo k reorganizaci radiotechnického vojska, kdy byla vytvořena 2. a 3. radiotechnická brigáda.

Výzbroj protiletadlového raketového vojska postupně tvořily systémy:

SA-75 DVINA

Délka rakety	10 841 mm
Startovací hmotnost	2 283 kg
Hmotnost bojové nálože	190 kg, z toho 130 kg trhaviny
Průměr 1. stupně	654 mm
Rozpětí stabilizátorů	2 566 mm
Hmotnost 1. stupně	1 032 kg
Průměr 2. stupně	500 mm
Rozpětí křídel	1 691 mm
Hmotnost 2. stupně	1 251 kg
Maximální výškový dosah	27 km
Maximální dálkový dosah	34 km

S-75M VOLCHOV

Délka rakety	10 798 mm
Startovací hmotnost	2 406 kg
Hmotnost bojové nálože	196 kg, z toho 130 kg trhaviny
Délka 2. stupně	8 215 mm
Hmotnost 2. stupně	1 399 kg
Maximální výškový dosah	30 km
Maximální dálkový dosah	54 km

* Přes nás neproletí, str. 24